

Abstrakt (česky):

Archeologie je vědou vykládající minulost. V každém výkladu minulosti jsou přítomné určité konceptuální předpoklady, které mohou být na první pohled nepostřehnutelné. Cílem této převážně teoretické práce je zviditelnění těchto předpokladů. Práce vychází hlavně z významného archeologa Iana Hoddera, jehož dílo je představeno na kontrastu procesuální a postprocesuální archeologie. Největší pozornost je věnována Hodderově aktuální teorii Entanglementu, která pojí práci do jednoho celku a udává její celkový tón. Entanglement je teorie zabývající se vztahy a závislostmi mezi lidmi a věcmi. Postupně je zde podán její výklad, kritické zhodnocení a shrnutí příbuzných přístupů, z nichž teorie vychází. Entanglement je zasazen do širšího rámce archeologického teoretického diskurzu, který lze pojmenovat termínem relační archeologie. Společnými jmenovateli relačních archeologií je důraz na vztahovost, zájem o materialitu věcí a snaha o bourání dualismů, například vztahu lokálního a globálního. V jedné z kapitol je představena tzv. symetrická archeologie vycházející především z díla Bruno Latoura a úzce související s Hodderovým Entanglementem. Závěrečná část práce je věnována případové studii Entanglementu Nestorova poháru z Pithekoussai, která se nese v duchu Hodderovy teorie a relačních archeologií. Studie se snaží nabídnout nový pohled na některé aspekty širšího kontextu Nestorova poháru a ukazuje vztah vzájemně provázaných pojmů lokálního a globálního.